

پنج نظریه مستشرقان درباره قرآن

یک عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه گفت: بخش زیادی از مباحثی که مستشرقان درباره علوم قرآن داشته اند پیرامون مسئله وحی بوده است و پنج نظریه هم درباره خاستگاه قرآن ارائه داده اند.

یک عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه گفت: بخش زیادی از مباحثی که مستشرقان درباره علوم قرآن داشته اند پیرامون مسئله وحی بوده است و پنج نظریه هم درباره خاستگاه قرآن ارائه داده اند.

به گزارش خبرنگار مهر، حجت الاسلام والمسلمین محمد جواد اسکندریلو، دانشیار و عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه که در حوزه مستشرقان و دیدگاه های آنها در حوزه قرآن تحقیقات گسترده ای انجام داده است، درباره دیدگاه مستشرقان نسبت به قرآن کریم گفت: مستشرقان در مباحث مختلفی در قرآن چه حوزه درون قرآنی و برون قرآنی وارد شده اند. مباحث درون قرآنی شامل معارف و تفسیر می شود که حاصل آن کتاب ها، مقالات و دایره المعارف مختلفی است که توسط مستشرقان به نگارش درآمده است. موضوعات برون قرآنی هم دربرگیرنده علوم قرآنی مانند اعجاز قرآن، مصونیت از تحریف، ناسخ و منسوخ و وحی می شود که مستشرقان هم درباره آنها به تحقیق و بررسی پرداخته اند.

وی اضافه کرد: بخش زیادی از مباحثی که مستشرقان درباره علوم قرآن داشته اند پیرامون مسئله وحی بوده است و پنج نظریه هم درباره خاستگاه قرآن ارائه داده اند.

اسکندریلو در تشریح پنج نظریه مستشرقان درباره قرآن گفت: گروهی از مستشرقان بعد از مطالعه قرآن همچون مسلمانان به وحیانی بودن قرآن اعتقاد پیدا کردند و اسلام و قرآن را به عنوان دین مستقل و کتاب مستقل پذیرفتند و رسماً بر وحیانیت قرآن صحه گذاشتند تا جایی که عده ای از این افراد هم به دین اسلام وارد شدند که از آن جمله می توان به «موریس بوکای» فرانسوی اشاره کرد.

عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه در ادامه افزود: عده ای از مستشرقان هستند که الهی بودن قرآن به عنوان مصدر پیدایش را قبول کردند اما وحیانی بودن قرآن را تصریح نکردند مانند «ایزوتسو» که یکی از مستشرقان ژاپنی است.

اسکندریلو در توضیح عقاید گروه دیگر مستشرقان درباره قرآن کریم بیان کرد: تعداد دیگری از مستشرقان درباره مصدر پیدایش قرآن معتقد به نظریه نبوغ هستند. این نظریه جنبه آسمانی قرآن را رد می کند و پیامبر اسلام را انسان نابغه ای می داند که آنچه از قرآن ارائه داده تنها تراوشات ذهنی وی بوده است. این افراد معتقدند پیامبر اسلام در برابر معضلات و مشکلات جامعه راهکار و احکامی را برای مردم جامعه آن روز ارائه داده و به نام آیات قرآن به آنها عرضه کرده است.

وی اضافه کرد: گروه چهارم مستشرقان معتقدند قرآن برگرفته از کتاب های آسمانی تورات و انجیل است درحالیکه اسلام شناسان بسیاری این عقیده را قبول دارند به خصوص «یوسف دره حداد» که کتاب «القرآن و الکتاب» را به نگارش درآورده است. الکتاب در اینجا به معنی تورات است و بیان کرده که تفاوت قرآن و تورات در زبان عبری است.

عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه افزود: طبق نظر یوسف دره حداد پیامبر اسلام که آورنده قرآن است، آیات را از زبان عبری به زبان عربی تغییر داده است. این نویسنده هیچ استقلالی برای قرآن به عنوان کتاب آسمانی و حضرت محمد (ص) به عنوان پیامبر اسلام قائل نشده است.

این پژوهشگر ادامه داد: عده ای از مستشرقان هم معتقدند قرآن متأثر از فرهنگ زمانه است به این معنی که قرآن با افکار و روش ها و منش های عصر جاهلیت سازش پیدا کرده و بعضی از افکار آن دوران را پذیرفته است. این مستشرقان اعتقاد بر انعکاس آیات قرآن از فکر و فرهنگ مردم آن دوران دارند.

اسکندریلو درباره جدیدترین آرای ارائه شده توسط مستشرقان درباره قرآن کریم گفت: عقاید مستشرقان در آخرین مجموعه منتشر شده با عنوان «دایره المعارف قرآن لایدن» در پنج جلد آمده است که سر ویراستاری آن را دکتر «مک اولیف» به عهده داشته است. دو جلد این مجموعه تاکنون به زبان فارسی منتشر شده و افراد علاقمند به آشنایی با عقاید مستشرقان می توانند به ترجمه های این مجموعه به زبان فارسی یا نسخه اصلی آنها به زبان انگلیسی مراجعه کنند.